

Landbruksdepartementet
Landbrukspolitisk avdeling
PB 8007 Dep
0030 Oslo

2003 00943 46
LP/SJ/HGU 546.0

Deres ref: 03/943-LP-Hgu 546.0

Oslo, 15. oktober 2003
Vår ref: Ayse B Hagelia / DOK-2003-02583

HØRING - ENDRINGER I MARKEDSORDNINGEN FOR MELK (NYMO)

Henviser til Deres høringsbrev datert 02.09.2003.

Generelt

Vi viser til vårt høringssvar til NILF-rapport 2002-5 datert 30. september 2002. Forslagene til endringer i markedsordningen for melk i høringsbrevet er i stor grad videreføring av den ovennevnte NILF-rapporten. HSH gjentar med dette sitt syn på at forslaget ikke er tilstrekkelig til å sikre en reell konkurranse, dermed et effektivt ressursbruk.

Ordningen slik den er skissert er ikke konsekvensutredet verken i relasjon til administrative og/eller økonomiske konsekvenser. Dette er etter HSHs syn en stor svakhet, og departementets forslag kan dermed ikke forventes å skape entusiasme eller trygghet for de uavhengige aktørene knyttet til implementering av en ny markedsordning for melk. Dette vil svekke konkurransen i markedet, og medføre at forbruker ikke får de gevinster som effektiv konkurranse medfører. Etter det vi er kjent med, jfr. for eksempel Synnøve Findens høringsuttalelse av 14. oktober d.å. er dette en problemstilling som må innebære at departementet må utrede den nye markedsordningen ytterligere før den trer i kraft, og at ikrafttredelse 01.01.04 synes urealistisk.

Helt sentralt for foredlingsindustrien er tilgangen til råvare. Vi er derfor overrasket over at flere spørsmål knyttet til råvarepris fortsatt er uløst i forslaget til den nye markedsordningen. Rammebetingelsene for de uavhengige meieriaktørene vil derfor kunne forventes å bli vesentlig forverret på grunn av at etterkontrollen opphører og på grunn av feil og mangler tilknyttet håndtering av kapitalkostnader, se under.

Vi har notert oss at departementet på enkelte områder foreslår å innføre lignende regler for melkesektoren som for de andre sektorer innenfor landbruket. HSH har ikke merknader til det innholdsmessige i dette, men mener generelt at det er uheldig at en slik rammeforskrift sorterer under Omsetningsrådet hvor landbruket har flertall.

Forsyningsplikt

HSH ser positivt på den betydelige utvidelsen av forsyningsplikten i forhold til dagens bestemmelser, men det er fortsatt begrensninger på TINEs forsyningsplikt. Vi er skuffet over at den nye markedsordningen fortsatt ikke innfører en uavkortet forsyningsplikt når det gjelder konsummelk. Dette kan føre til lite effektivt ressursbruk.

Kapitalkostnader

Departementets forslag medfører ikke "reelt lik råvarekostnad" for alle aktører. Det skyldes at råvareprisen på melk skal beregnes ved overgangen til NYMO basert på "påregnelige kapitalkostnader for uavhengige aktører" i stedet for TINEs fulle kapitalkostnader. Dermed skjermes Tine for reell konkurranse gjennom at andre aktører må drive sin produksjon basert på høyere melkepris. Problemstillingene knyttet til kapitalkostnader er komplekse, men det er helt avgjørende for konkurranseforholdene i markedet at kapitalkostnadene er dimensjonert korrekt. Vi viser for øvrig til Synnøve Findens høringsuttalelse av 14.10. som vi mener er meget relevant og bør tillegges vekt. HSH deler således Synnøve Findens bekymringer når det gjelder beregning av kapitalkostnader i det forslaget som nå er fremsatt.

Prisutjevningsordningen

Hovedformålet med ordningen er at melkeprodusentene skal få en høyere gjennomsnittlig pris for melk som råvare enn hva som ellers ville vært. HSH deler imidlertid Konkurransetilsynets syn på prisutjevningsordningen, og mener at ordningen bør avvikles. Dette for å oppnå produktsortiment og priser bestemt ut fra de reelle tilbuds- og etterspørselsforholdene i markedet.

Vi viser til vår høringsuttalelse datert 30.09.2002 når det gjelder SLFs fastsettelse av avgifter og tilskudd i ordningen basert på TINEs (markedsregulator) prognoserte råvareverdier, og understreker at både fastsetting og kontroll av satser som skal styre prisdiskriminering i markedet må være en forvaltningsmessig oppgave for sektormyndighetene.

Administrativ og regnskapsmessig skille mellom Tine Råvare og Tine Industri

Vi mener primært at det skulle vært etablert et eiermessig skille mellom TINE Råvare og TINE Industri. Det faktum at dette ikke etableres gjør det absolutt nødvendig å ha et administrativt og regnskapsmessig skille mellom TINE Råvare og TINE Industri av hensyn til kontroll og overvåkning av TINE, slik at TINE ikke favoriserer egen virksomhet. Et administrativt og regnskapsmessig skille mellom de nevnte enheter må imidlertid følges opp med et etterkontrollsystem. Vi kan ikke se noen begrunnelse for at man kun skal ha etterkontroll i ett år etter ikrafttredelse, slik departementet foreslår. En logisk tilnærming til problemstillingen kunne for eksempel være at man beholder etterkontroll til det er klarlagt i praksis at den er overflødig.

Målpris

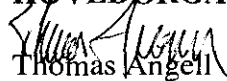
HSH er positiv til at målpris fastsettes nærmere primærleddet, men kan ikke se at dette i vesentlig grad er tilfelle sammenlignet med systemet f.o.m. 01.07.2000 .

Importvernet

HSH deler Konkurransetilsynets syn på importvernet og støtter *generelle tollnedsettelse, i det minste til et nivå som likestiller innenlandske og internasjonale priser.* Vi ser dette som et viktig steg i å møte den internasjonale konkurransen i tiden fremover.

Vennlig hilsen

**HANDELS- OG SERVICENÆRINGENS
HØVEDORGANISASJON**

Thomas Angell
Direktør

Ayse Bulak Hagelia
Fagsjef – Internasjonale forhold